

ชื่องานวิจัย	รูปแบบการนำเข้าแรงงานต่างด้าวเพื่อทำงานในประเทศไทย จากมุมมอง นายจ้างในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่
ผู้วิจัย	นายทรงพันธ์ ต้นตระกูล
กลุ่มสาขา	สังคมศาสตร์-มนุษยศาสตร์

บทคัดย่อ

สภาพการณ์แรงงานต่างด้าวในประเทศไทยกำลังอยู่ในภาวะที่น่าเป็นห่วง เนื่องจากแรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และอยู่นอกเหนือการรับรู้ของรัฐ งานวิจัยชิ้นนี้จึงพยายามพัฒนารูปแบบการนำเข้าแรงงานต่างด้าวที่เหมาะสมเพื่อเยียวยาปัญหาดังกล่าว โดยพิจารณาจากสภาพปัญหาที่แท้จริงในมุมมองของนายจ้างและแรงงานต่างด้าวที่สัมพันธ์กัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบรูปแบบการนำเข้าแรงงานต่างด้าวที่สอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิจัยด้วยเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่หลบหนีเข้ามาทำงานในเมืองโดยผิดกฎหมายนั้น ก็ยังคงมีความเชื่อมโยงกับบริบททางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองทั้งในประเทศไทยและประเทศพม่า ดังนั้น การแก้ไขปัญหาก็ต้องพิจารณาจากบริบทที่ซับซ้อนและสัมพันธ์กันด้วย ในมุมมองของนายจ้าง พบว่า มีปัญหาในการจ้างงานแรงงานต่างด้าว ได้แก่ 1) ระบบการบริหารจัดการนายจ้างและแรงงานต่างด้าวมียกชั้นตอนซับซ้อน 2) ใช้เวลาในการดำเนินการมาก 3) ไม่จูงใจต่อการเข้าใช้บริการ 4) มีค่าสินบนและค่านายหน้าสูง และ 5) แรงงานต่างด้าวย้ายงานบ่อย ส่วนภาพสะท้อนปัญหาจากแรงงานต่างด้าวผ่านนายจ้างนั้น พบว่า 1) ปราชัยจากความปลอดภัยในการเดินทางหลบหนีเข้าเมือง 2) การเป็นหนี้ตั้งแต่ก่อนทำงาน 3) อำนาจต่อรองในการทำงานน้อย และ 4) ถูกนายจ้างเอาเปรียบ ซึ่งในปัจจุบันทำให้ด้วยสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจที่ไม่อาจจะปฏิเสธการจ้างงานแรงงานต่างด้าวได้ จึงควรพัฒนาระบบการนำเข้าแรงงานต่างด้าวให้เป็นสากล โดยให้เป็นระบบที่ตอบสนองความต้องการของทั้งรัฐ แรงงานต่างด้าวและนายจ้างในหลายๆ ด้าน โดยควรมีการจัดตั้งหน่วยงานกลางให้ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ เป็นระบบ และเข้าถึงได้ง่าย ตั้งแต่การนำเข้าแรงงานจากประเทศต้นทาง ได้แก่ การนำเข้าแรงงาน การจัดหางาน คัดสรรและอบรมแรงงาน การอำนวยความสะดวกด้านเอกสารทางราชการ และระบบการบริหารจัดการนายจ้าง โดยให้มุ่งเน้นการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานแบบเชิงรุกให้มากขึ้น